

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208391
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8814208391.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: M. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX M. XX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený AK Antol, s.r.o., so sídlom Kupeckého 2542/72, 902 01 Pezinok, IČO: 47 257 024, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4C/196/2014-162 zo dňa 08.11.2018 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou rozhodol:
„I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.05.2012 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.
II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom 1.inštancie v samostatnom uznesení.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 2 a 3, § 54 ods. 1 a 2, § 41, § 524 ods. 1 a 2, § 657, § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.
3. V odôvodnení uviedol, že žalovaný má v tomto konaní pasívnu vecnú legitimáciu.
4. Žalovaný dňa 10.02.2014 zaslal zamestnávateľovi žalobcu list, ktorým inicioval realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy podľa zmluvy č. XXXXXXXXXXXX. V predmetnej veci bola realizácia dohody o zrážkach zo mzdy pozastavená na základe vydaného neodkladného opatrenia. V čase rozhodovania súdu tu bol naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko bez takéhoto určenia by právne postavenie žalobcu bolo neisté, súčasne by bolo ohrozené právo žalobcu na disponovanie s jeho mzdou, keďže zamestnávateľ žalobcu rešpektujúc uzatvorenú dohodu by musel vykonávať zrážky zo mzdy. Aj v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, nemá žalobca istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku dlhu žalobcu.
5. Ak žalobca chcel uzavrieť zmluvu o úvere, musel uzavrieť aj dohodu o zrážkach zo mzdy zakomponovanú do zmluvy drobným písmom. Žalobca nemal možnosť uzavrieť túto zmluvu bez dohody

o zrážkach zo mzdy. Vsunuté ustanovenie o dohode o zrážkach zo mzdy do zmluvy nepôsobí určito a zrozumiteľne, a preto je v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné.

6. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Takáto závažná klauzula nemala byť uvedená drobným písmom uprostred súvislého textu zmluvy. Zámer žalovaného dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky bez súdnej kontroly podpísaním Dohody o zrážkach zo mzdy v zmluve o úvere, ktorú žalobca podpísal, súd vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku. Žalobca nemal vedomosť o následkoch dohody o zrážkach zo mzdy.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

8. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že po podaní žaloby oznámil súdu, že už nie je nositeľom práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosti sa žalobca v tomto konaní dovoláva, nakoľko zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.11.2014 postúpil pohľadávku na nového veriteľa - obchodnú spoločnosť INVEST-KAPITAL, a.s.. Zo strany súdu alebo žalobcu do dnešného dňa nebola platnosť postúpenia pohľadávky z Poštovej banky, a.s. na nového veriteľa spochybnená. Postúpením pohľadávky zo zmluvy o úvere zanikol právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Súd napriek skutočnosti, že zo zmluvy o úvere nevyplývajú pre žalobcu a žalovaného akékoľvek práva a povinnosti, určil neprijateľnosť podmienok uvedených v zmluve o úvere a obchodných podmienkach. Na podporu svojich argumentov žalovaný poukázal na Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.02.2016, spis. zn. 7Co/1017/2015. Vzhľadom na postúpenie pohľadávky neexistuje akýkoľvek právny záujem na určení neprijateľnosti akejkoľvek zmluvnej podmienky. Poštová banka, a.s. nie je okamihom uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky oprávnená vstupovať do zmluvného vzťahu medzi žalobcom a novým veriteľom. V tomto smere poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne spis. zn. 5Co/4/2014, v ktorom odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že v priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky a tým aj k strate vecnej legitímácie subjektu v predmetnom konaní. V zmysle základnej zásady zákazu retroaktivity je potrebné vykladať znenie § 5a ods. 1 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa tak, že ak nie je v intertemporálnych ustanoveniach uvedený spôsob riešenia právneho stavu novej právnej normy, je potrebné „aplikovať“ zákaz retroaktivity a novú právnu úpravu použiť až na právne vzťahy vzniknuté po jej účinnosti. Žalovaný dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvoril so žalobcom písomne a zrážky, ktoré boli zrážané žalobcovi zo mzdy neboli väčšie, než by boli prípustné pri výkone rozhodnutia. Výrok prvoinštančného súdu nie je v súlade s účinným znením ust. § 137 písm. c) CSP. Pri určovacej žalobe má podľa účinnej právnej úpravy znieť žalobný návrh na určenie, či tu právo je alebo, či tu právo nie je. Aj napriek tomu, že určovací rozsudok nie je exekučným titulom a vykonateľnosť nie je jeho vlastnosťou, z výroku prvoinštančného súdu nemožno uplatniť akékoľvek dôsledky neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Výrok je preto nesprávny a nezrozumiteľný. Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, je potrebné považovať za vadný. Pokiaľ vady žaloby nie sú odstránené, súd je povinný žalobu odmietnuť podľa § 129 CSP. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a návrh žalobcu zamietol.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

10. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 551 odsek 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 37 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

12. Žalobca a právny predchodca žalovaného Poštová banka a.s. dňa 28.05.2012 uzatvorili „zmluvu o úvere, pôžička na bývanie“ predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 6800 Eur s tým, že žalobca sa zaviazal splácať úver v 120 mesačných splátkach vo výške 106,93 Eur. V čl. 4 bod 4.8 zmluvy bolo dohodnuté, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany zároveň uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky Poštovej banky vzniknutej zo zmluvy o úvere.

13. Vo vzťahu k otázke pasívnej legitímácie žalovaného dovolací v plnom rozsahu zotrúva na argumentoch prezentovaných vo svojom skoršom zrušujúcom rozhodnutí č.k. 6Co/81/2017-146 zo dňa 31.05.2018:

„K tomuto odvolací súd uvádza, že z ustanovenia § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že subjekt, na ktorý bola pohľadávka z právneho úkonu postúpená, nevstupuje do postavenia pôvodného účastníka právneho úkonu (veriteľa postúpenej pohľadávky) v celom rozsahu, ale len v rozsahu práv a povinností viažucich sa výlučne na postúpenú pohľadávku. To znamená, že postúpením pohľadávky vzniknutej na základe právneho úkonu nie sú dotknutí jeho účastníci, pokiaľ ide o posudzovanie samotnej existencie, platnosti tohto právneho úkonu a jeho súčastí.

Predmetom daného konania je posudzovanie platnosti dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v zmluve o úvere, nie plnenie zo zmluvy - pohľadávka, ktorá z tohto právneho úkonu vznikla. Prieči sa koncepcii ochrany spotrebiteľa postup, ktorý by znemožnil spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti úkonu, určenia neprijateľných zmluvných podmienok priamo voči dodávateľovi, ktorý je tým subjektom, s ktorým sa spotrebiteľ rozhodol vstúpiť do zmluvného vzťahu a ktorý (v prípade tzv. formulárových zmlúv typických pre oblasť spotrebiteľských vzťahov) formuloval obsah právneho úkonu, ktorého platnosť má byť posudzovaná. Odvolací súd nepopiera, že dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje dlh zo zmluvy, preto s postúpením pohľadávky dodávateľa prechádza na postupníka právo aktivovať tento inštitút, vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy, uvedená okolnosť však nebráni spotrebiteľovi, aby sa domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nielen voči postupníkovi ale aj priamo voči dodávateľovi, teda subjektu, s ktorým sa rozhodol vstúpiť do zmluvného vzťahu a ktorý aj po postúpení pohľadávky zostáva účastníkom zmluvy. Obsah spisu nasvedčuje skutočnosti, že v predmetnom prípade to bol práve žalovaný, kto aktivoval inštitút dohody o zrážkach zo mzdy (č.l. 9), preto možnosť domáhať sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy voči žalovanému je tým viac opodstatnená. Určenie neplatnosti právneho úkonu či neprijateľnosti zmluvnej podmienky má následne priamy vplyv aj na právneho nástupcu dodávateľa (z neplatného právneho úkonu nevznikajú práva a povinnosti, ktoré by boli spôsobilé v dôsledku postúpenia pohľadávky prejsť na právneho nástupcu dodávateľa; v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka určením neprijateľnosti zmluvnej podmienky je viazaný aj právny nástupca dodávateľa), preto takýto postup nemožno označiť za neefektívny, nespôsobilý vyvolať spotrebiteľom želané účinky - nebyť viazaný neplatným právnym úkonom, neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Postúpením pohľadávky nie je možné spotrebiteľovi uberať na početných spotrebiteľských právach, ktoré mu vyplývajú či už z implementovaných alebo iných spotrebiteľských noriem. V tomto smere postúpenie pohľadávky je len postúpením práva na peňažné plnenie vrátane zabezpečenia a ostatné práva voči dodávateľovi bez ďalšieho nezanikli.“

14. Pokiaľ žalovaný poukazuje na ust. § 137 CSP, k tomuto odvolací dáva do pozornosti závery NS SR, podľa ktorých: „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v

osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

15. Naviac odvolací súd uvádza, že žaloba v predmetnej veci bola podaná ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý umožňoval domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu. S ohľadom na ust. § 470 ods. 2 CSP, preto nie je namieste posudzovanie prípustnosti žaloby, súladu petitu s ust. § 137 CSP, keďže toto v čase začatia konania ani nebolo účinné.

16. Je zrejmé, že za stavu, kedy bola dohoda o zrážkach zo mzdy určená za neplatnú, žalovaný ani jeho právny nástupca (§ 53a OZ) nemá právo na základe tejto dohody požadovať od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok zo mzdy.

17. Odvolací súd považuje za dôležité uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia (súd) ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až na úrovni nezistiteľnosti, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

18. Je potrebné si uvedomiť, že žalobca sa pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa naviac zainteresovaného vo vlastnej veci a o vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

19. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť.

20. Dohoda o zrážkach zo mzdy má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv. Občiansky zákonník za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. V predmetnom prípade je dohoda o zrážkach zo mzdy zakomponovaná do textu zmluvy o úvere (čl. 4, bod 4.8). Žalovaný nepreukázal, že v danom prípade išlo o zmluvnú podmienku, ktorú si vymienil žalobca, resp. že žalobca mal možnosť výberu, či predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy podpíše, alebo nepodpíše, ak chcel, aby mu bol zo strany právneho predchodcu žalovaného poskytnutý úver. Žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter dojednania dohody o zrážkach zo mzdy.

21. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

22. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihladnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy.

23. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že ako problematické vníma zmluvné dojednanie, podľa ktorého má dlžník platiť poplatok za správu a vedenie úverového účtu. V tomto smere poplatku nekorešponduje žiadne reálne protiplnenie veriteľa, čo je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 OZ. Uvedené uznal aj zákonodarca, keď účtovanie takýchto poplatkov zakázal (§ 17 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách). Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že nárok veriteľa na predmetný poplatok nie je daný.

24. Problematické je tiež ustanovenie bodu 4.1 zmluvy o úvere, v zmysle ktorého banka poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške schváleného úveru zníženého o poplatok za poskytnutie úveru. Zarátanie poplatku voči úveru predstavuje neprípustný postup v rozpore so záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014, ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Uvedený následok má konzekvencie tak čo do údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, tak aj o úrokovej sadzbe a v konečnom dôsledku čo do výšky splátok. Všetky tri uvedené údaje totiž vychádzali z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru uvedenej v zmluve. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti nemôže byť správny ani údaj o RPMN, ktorý je reálne vyšší (ako aj výška úrokovej sadzby), pričom tento údaj má osobitný význam. Jeho nesprávne uvedenie je spájané s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, na čo súd prihliada ex offo (uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10).

25. Zo zmluvy navyiac nevyplýva, že táto by bola koncipovaná za účelom poskytnutia prostriedkov s dohodnutým obdobím rezervácie peňažných prostriedkov pre klienta, počas ktorej sa môže rozhodnúť v akom rozsahu, resp. či vôbec prostriedky bude čerpať. Javí sa preto, že zmluva je zmluvou o pôžičke (čo napokon vyplýva aj z jej označenia ako „pôžička na bývanie“), nie zmluvou o úvere. Pokiaľ bola dlžníkovi poskytnutá pôžička, nie je daný nárok na poplatok za poskytnutie úveru. Vo vzťahu k ust. § 499 Obchodného zákonníka je nutné konštatovať, že predmetné ustanovenie upravuje možnosť dojednania odplaty za tzv. „rezervovanie“ prostriedkov veriteľa pre dlžníka, ide o odplatu za to, že veriteľ od uzavretia zmluvy o úvere s týmito nemôže disponovať a čaká na to, kedy, v akej výške a či vôbec ich dlžník reálne bude čerpať. Za stavu, kedy obdobie „rezervácie“ prostriedkov nenastáva a dlžníkovi sú prostriedky v plnej výške poskytnuté bezprostredne po uzatvorení zmluvy, dojednanie o poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie.

26. Aj v predmetnom prípade teda hrozilo/ hrozí riziko, že na základe realizácie dohody o zrážkach zo mzdy by došlo k vymoženiu plnení zo zmluvy o úvere, na ktoré veriteľ nárok nemá.

27. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

28. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice

Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

29. Nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), hoci má základ v znení zákona akou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

30. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 OZ aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

31. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy síce má svoj základ v znení zákona, no v spojení s neprijateľnými podmienkami je aj podľa názoru odvolacieho súdu plne opodstatnená ochrana, ktorú vykonal súd prvej inštancie. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybnované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa).

32. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

33. Správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

34. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalobca, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady

trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).